

Quicksan Soortenbescherming

Zuiderzeestraatweg Oost 18 te Elburg

In het kader van een
bestemmingsplanwijziging

Uitvoering

Ruimte voor Advies - J. Mossink
Deventerstraat 179, 8171 NS Vaassen

Opdr.gvr.
Locatie

Dhr. J. Schuld
Zuiderzeestraatweg Oost 18
8081 LC Elburg

Datum

12 maart 2018

Status

concept

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
2	Resultaten	6
2.1	Vaatplanten	
2.2	Broedvogels	
2.3	Vleermuizen	
3.4	Grondgebonden zoogdieren	
3.5	Overige soorten	
3	Effecten	11
3.1	Broedvogels	
3.2	Vleermuizen	
3.3	Overige soorten	
4	Conclusies en Aanbevelingen	13
4.1	Overzicht van de bevindingen	
4.2	Conclusies en aanbevelingen	
5	Wettelijk kader	15

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding en doel

Dit rapport beschrijft de bevindingen van een quickscan soortenbescherming uitgevoerd op het perceel Zuiderzeestraatweg Oost 18 in Elburg. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging. Ingrepen die mogelijk effect hebben op beschermde natuurwaarden dienen getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming. In dit geval is uitsluitend gekeken naar het onderdeel “soortenbescherming”. De locatie ligt binnen de bebouwde kom van Elburg ruim buiten de begrenzing van beschermde natuurgebieden. De afstand tot Natura 2000-gebieden is groter dan 2 kilometer, terwijl externe effecten op Gelders Natuurnetwerk (> 500 m) en Groene Ontwikkelingszone (> 250 m) gezien de afstand, schaal en aard van de ingreep op voorhand uitgesloten zijn. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een ‘quickscan’: een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige een inschatting maakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Het betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen en eventuele ontheffingsaanvraag. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar en voor licht beschermde soorten 5 jaar.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

De onderzoekslocatie ligt aan de Zuiderzeestraatweg Oost 18, 8081 LC te Elburg (gemeente Elburg). Op het grotendeels verharde perceel staat korenmolen De Tijd met diverse geschakelde bijgebouwen met bedrijfsfunctie. De initiatiefnemer is onder andere voornemens een bakkerij te vestigen en terras aan te leggen. De bestaande bebouwing verkeert deels in matige tot slechte staat en zullen grondig gerenoveerd worden, waar mogelijk met behoud van authentieke elementen. Aan de molen zelf zijn geen werkzaamheden gepland. Een deel van de aangebouwde bijgebouwen zal gesloopt worden, zie afbeelding 1.1. De te slopen bouwwerken betreffen een houten kippenschuurtje aan de voorzijde en een uit profielplaten en enkellaags planken gebouwde schuur met pannendak aan de oostkant die intern één geheel vormt met een bedrijfshal tussen molen en de oude bakkerij. De oude bakkerij is opgetrokken uit baksteen en beschikt deels over een pannendak, terwijl het voorste gedeelte een plat dak heeft. De gebouwen zijn ongeïsoleerd. Tijdens de werkzaamheden zal het in slechte staat verkerende dakbeschot vervangen worden, waarna de oude dakpannen weer terug geplaatst worden. Intern zullen diverse onderdelen van de constructie vervangen moeten worden vanwege aantasting door vocht en houtworm. Tot slot zullen twee kleine bomen aan de oostzijde van het perceel gekapt worden. De gemeente Elburg heeft hiervoor al toestemming verleend zodat de kap nog voor het broedseizoen kan plaatsvinden.

Het onderzochte perceel ligt in het oostelijk deel van Elburg, aan de zuidrand van Oostendorp. Het gemeentehuis van Elburg ligt aan de overkant van de Zuiderzeestraatweg Oost, ook wel bekend als de provinciale weg N 309 tussen Epe en Elburg. De bebouwing rond het perceel bestaat grotendeels uit vrijstaande woningen gebouwd voor de Tweede Wereldoorlog. In oostelijke richting ligt Bedrijventerrein Oostendorp.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 6 maart 2018 bezocht door J. Mossink BSc, ecooloog van bureau Ruimte voor Advies. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten zoals Huismus, uilen, vleermuizen en marterachtigen. De bebouwing is zowel van buiten als van binnenuit geïnspecteerd. Hierbij is o.a. gebruik gemaakt van een verrekijker en zaklamp. Het locatiebezoek is onder halfbewolkte omstandigheden bij een temperatuur van 8 °C en zwakke westenwind (1-2 Bft).

Afb. 1.1: Globale ligging onderzoeksgebied (rode cirkel) op een luchtfoto uit 2017. Bron ondergrond: interactieve Atlas Gelderland (<http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/AtlasGelderland>).

Afb. 1.2: Indicatie werkzaamheden behorend bij de bestemmingsplanwijziging. Bron: Aerodata International Surveys en Google 2018, bewerkt door Lowijs Advies.

Afb. 1.3: Ligging onderzoekslocatie (rode cirkel) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk (donkergroen), Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen) en Natura 2000 (gearceerd). Bron ondergrond: Atlas van Gelderland.

2.1 Vaatplanten

Een groot deel van het perceel is verhard met betonplaten of klinkers en is arm aan vegetatie, op een enkele soort als Straatgras en Gehoornde klaverzuring na. Het zuidoostelijk deel van het perceel bestaat uit cultuurgras waar in het verleden waarschijnlijk kippen vrije uitloop hadden. Inmiddels is een deel van het hekwerk rond het grasland verwijderd en lopen er geen hobbydieren meer. De vegetatie wordt hier gedomineerd door cultuurgrassen met her en der ruigtekruiden. Met name naast het houten schuurtje zijn resten van Brandnetel, Bijvoet en opslag van Vlier zichtbaar. Verder zijn ook zeer algemene soorten als Paardenbloem, Kweek, Madelief en Smalle weegbree aangetroffen. De gevels van de gebouwen zijn vrij van begroeiing zoals Muurvarens. Op de onderzoekslocatie komen geen beschermde of bijzondere vaatplanten voor. Van bijzondere abiotische omstandigheden en/of speciale ecologische beheersmaatregelen is geen sprake en waarnemingen van beschermde plantensoorten ontbreken. Ondanks het feit dat niet alle planten in de winterperiode herkenbaar aanwezig zijn kan het vóórkomen van beschermde of bijzondere vegetatie aan de hand van de quickscan worden uitgesloten.

2.2 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die afhankelijk zijn van menselijke bebouwing of waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Voor het aantasten of vernielen van eventuele verblijfplaatsen is een ontheffing vereist en negatieve effecten dienen gemitigeerd te worden zodat de soort gebruik kan blijven maken van het plangebied. Omdat hoge bomen of bomen met holtes, nestpalen of kunstwerken nabij water ontbreken zijn de mogelijkheden op voorhand beperkt tot soorten die in gebouwen nestelen: Huismus, Gierzwaluw, Steenuil en Kerkuil.

Het perceel ligt binnen de bebouwde kom en is grotendeels verhard. Steenuil en Kerkuil komen in het buitengebied rond Elburg relatief algemeen voor maar de onderzoekslocatie is niet geschikt voor uilen. Het areaal potentieel jachtgebied in de directe omgeving van de bebouwing is te beperkt en bovendien is de kans om verkeersslachtoffer te worden aanzienlijk. In en rond de bebouwing zijn geen gebruikssporen (braakballen, krijtstrepen, veren) aangetroffen. Daarom is met zekerheid te concluderen dat uilen geen gebruik maken van de locatie. Gierzwaluwen broeden bijvoorbeeld onder geschikte pannendaken, achter regenpijpen, dakgoten en betimmeringen en in de spouw van beschadigde gevels. In dit geval zijn geen invliegopeningen die toegang bieden tot potentiële nestlocaties aangetroffen in de te renoveren bebouwing.

Tijdens het veldbezoek zijn aan weerszijden van het perceel volop Huismussen waargenomen. In de woning ten westen van de molen zijn vrijwel zeker nestlocaties aanwezig. Meerdere mannetjes zaten zingend op het dak. Vanaf de woning en struikgewas tussen woning en Zuiderzeestraatweg werd gefoerageerd in de kippenweide westelijk van de inrit naar molen. Ook bij diverse woningen aan de Honingsveldweg en Het Straatje waren mussen hoorbaar. Echter, op het onderzochte perceel zijn nagenoeg geen Huismussen waargenomen met uitzondering van enkele exemplaren die kortdurend op de ballustrade van de molen zaten. Op de te renoveren en te slopen daken werden geen mussen gezien. Uit nadere inspectie bleek dat potentiële nestlocaties ontbreken. De

openingen bij de nokpannen zijn dichtgemetseld. De vlakke dakpannen sluiten dusdanig strak aan op de onderste panlatten dat mussen ook via daar geen toegang hebben tot de ruimte onder de pannen. Via enkele beschadigde ruiten is de binnenkant van de panden toegankelijk maar er werden geen nesten, nestresten of uitwerpselen van vogels aangetroffen. Het is overigens zeer de vraag of mussen in de bedrijfsgebouwen zouden nestelen als dit mogelijk was. Rondom de bebouwing is nauwelijks dekking waardoor de kans op predatie groot is, terwijl er volop geschikte bebouwing mét voldoende dekking in de nabijheid beschikbaar is.

Overige broedvogels

Van alle inheemse vogelsoorten is het nest beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen kan per soort en van jaar tot jaar verschillen. Vaak wordt hiervoor de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat de kans op broedgevallen dan het grootst is. Bezette nesten mogen nooit vernield of verplaatst worden. De mogelijkheden voor algemene broedvogels zijn op het onderzochte perceel beperkt. Zoals in de vorige paragraaf beschreven zijn is de dakconstructie ontoegankelijk voor vogels en zijn aan de binnenkant van de bebouwing geen nesten of nestresten aangetroffen. Wel is op de bevestigingsbeugel van een buitenlamp aan de westkant van het gebouw een oud nest aangetroffen, gezien de bouwstijl en formaat vermoedelijk van een Merel. Aan de oostkant staan een kleine boom en struik die verwijderd zullen worden. Wanneer deze in blad staan vormen ze een geschikte broedlocatie voor bijvoorbeeld duiven en zangvogels (o.a. Houtduif, Turkse tortel, Roodborst, Merel).

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd. Om verschillende redenen vormen vleermuizen een kwetsbare soortgroep. Geschikte verblijfplaatsen zijn bijvoorbeeld vaak beperkt beschikbaar. Doorsloopen renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Ook neemt het aantal insecten, het voedsel van vleermuizen, om verschillende redenen af. Niet alleen verblijfplaatsen maar ook lineaire doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

De te slopen en renoveren bebouwing is uitgebreid onderzocht op geschiktheid voor vleermuizen. Er is geen spouwruimte waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Waar de muren van hout zijn betreft het enkellaags planken, zonder spleten of andere holle ruimtes die als zomer- of paarverblijf geschikt zijn. De daklijsten sluiten bijna overal dusdanig strak aan dat vleermuizen er niet achter kunnen kruipen. Op enkele plekken is er wel sprake van enige speling met een formaat dat op de grens zit van de centimeter die Gewone dwergvleermuizen minimaal nodig hebben. Voor grotere soorten als de Laatvlieger moet de ruimte nog groter zijn. De plekken met speling bleken bij nadere inspectie aan de binnenzijde bedekt met een dikke laag spinrag waardoor gebruik door vleermuizen redelijkerwijs uitgesloten is, zeker omdat nergens uitwerpselen zijn aangetroffen.

Zoals reeds bij de paragraaf over broedvogels vermeld zijn de ruimtes rond de nokpannen dichtgesmeerd met cement. De loodslabben rond de stellage op het bakkerijdak sluiten goed aan op de dakpannen. Tussen de onderste pannenrij en dakbeschot zijn geen ruimtes zichtbaar van groot genoeg formaat om als invliegopening te dienen. Het dak loopt bovendien met uitzondering van de uiterste randen bij de kopgevels bijna door tot op het platte dak waardoor het voor vleermuizen anders ook ongeschikt zou zijn omdat ze een vrije aanvliegroute nodig hebben. Voor een deel van het pannendak boven het oostelijk deel van de bedrijfshal geldt dat de ruimte tussen

pannen en dakbeschot toegankelijk is via beschadigde pannen langs de noordgevel. De staat van het dak is hier echter dusdanig slecht dat niet voldaan wordt aan de voorwaarden waaraan het microklimaat van verblijfplaatsen moet voldoen. De ruimte tussen dakpannen en het enkellaags dakbeschot is namelijk onderhevig aan sterke tocht door de matige tot slechte staat van het dak. Wegens het uitdrogende effect van tocht worden dergelijke plekken door vleermuizen gemeden. Ook in de binnenkant van het gebouw is sprake van tocht. Wel zijn enkele donkere, relatief tochtvrije hoeken nabij balkconstructies aangetroffen die in potentie voor Gewone grootoorvleermuizen geschikt zijn. De hoeken zijn echter bedekt met spinrag, nergens zijn uitwerpselen aangetroffen en ook afgebeten vliedervleugels en dergelijke die op aanwezigheid duiden ontbreken. Gezien bovenstaande is de kans dat vleermuizen vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen in de bebouwing hebben nihil. De omringende woningen lijken daarentegen zeer geschikt.

Als foerageergebied is het perceel weinig interessant door het ontbreken van opgaande houtige beplanting en waterpartijen. Zeer geschikte foerageergebieden in de omgeving zijn bijvoorbeeld Landgoed Old Putten, de ruime tuinen met groen karakter rond plangebied en diverse parkjes. Mogelijk foerageren kleine aantallen vleermuizen kortdurend boven het perceel en dan met name in de luwte van de bebouwing. Het perceel is geen onderdeel van een mogelijke vaste vliegroute tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden of migratieroute.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Veel kleine zoogdiersoorten komen algemeen in heel Nederland voor en zijn derhalve niet beschermd of opgenomen op de provinciale vrijstellingslijst. In de bedrijfshal en oude bakkerij zijn veel uitwerpselen van de Bruine rat aangetroffen. Op de onverharde terreindelen zijn holen van kleine zoogdieren (vermoedelijk woelmuizen) te zien. Zeer algemene soorten als Huisspitsmuis en Huismuis komen vrijwel zeker op het perceel voor. De Egel kan mogelijk incidenteel foeragerend worden aangetroffen, maar er zijn geen mogelijk overwinterings- en slaapplekken zoals bladhopen of dicht struweel. Van de niet-vrijgestelde beschermde zoogdiersoorten is hoofdzakelijk de Steenmarter op voorhand een kandidaat. Steenmarters komen tegenwoordig ook in de omgeving van Elburg voor en maken graag gebruik van oude bebouwing met toegang tot dakconstructies of andere donkere, rustige ruimtes. Openingen met een doorsnede van circa 5 centimeter kunnen al voldoende zijn om een gebouw binnen te komen. In dit geval zijn zowel de hal als de bakkerij toegankelijk. Regelmatige aanwezigheid van Steenmarters is herkenbaar door latrines (verzameling uitwerpselen), prooiresten zoals veren, een sterke muskusachtige geur en soms ook pootafdrukken. Tijdens het veldbezoek kon het gebouw uitgebreid onderzocht worden waarbij geen aanwijzingen zijn gevonden dat Steenmarters op het perceel voorkomen.

Overige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten ontbreken eveneens met zekerheid. Das en Boomarter komen in de bredere omgeving voor maar het gaat voornamelijk om de veluweband. Uit de bebouwde kom van Elburg zijn geen waarnemingen bekend. De Eekhoorn komt wel in Elburg voor maar geschikt leefgebied is niet voorhanden op het onderzochte perceel. Voor overige soorten geldt dat het perceel ongeschikt is als leefgebied of dat Elburg ruim buiten het bekende verspreidingsgebied ligt.

2.5 Overige beschermde soorten

Het terrein is ongeschikt voor beschermde soorten uit overige soortgroepen (amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden). Oppervlaktewater ontbreekt. Ook andere ecologisch gezien interessante structuren zoals houtwallen, verschraalde vegetatie etcetera ontbreken. Het terrein voldoet dus niet aan de basisvoorwaarden waaraan potentieel leefgebied van reptielen, vissen, beschermde amfibieën en ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten. Incidenteel gebruik van begroeide terreindelen door zeer algemene amfibieën (Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander) is mogelijk maar deze soorten staan op de vrijstellingslijst van de provincie Gelderland.

Afb. 2.1: 1) Bakkerij (te renoveren), 2) te slopen of grotendeels vervangen schuurdeel, 3) Molen, hier vinden geen werkzaamheden plaats, 4) te rooien boompjes, 5) gebouw van de provincie net buiten plangebied.

Afb. 2.2: Aanzicht bakkerijdeel (midden), bedrijfshal met plat dak (links) en molen (uiterst links).

Afb. 2.3: Achterkant deels te slopen schuur met buitenopslag materiaal. In rood aangegeven beschadigd dakdeel en ruit die voorafgaand aan broedseizoen afgedicht moeten worden om broedgevallen te voorkomen.

Afb. 2.4: Een gedeelte van de binnenkant van de te renoveren bedrijfshal.

Afb. 2.5: Brede inrit met op de achtergrond Zuiderzeestraatweg Oost, links het perceel waarop de bestemmingsplanwijziging betrekking heeft en rechts de voormalige molenaarswoning (geschikt voor vleermuizen en nestlocatie Huismussen).

3

EFFECTEN

3.1 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaats

Sloop- en renovatiewerkzaamheden leiden niet tot verstoring, aantasting of vernieling van vaste, jaarrond beschermde rust- of nestplaatsen van broedvogels. Voor vogels toegankelijke ruimtes konden volledig geïnspecteerd worden waarbij geen nesten, nestresten of andere gebruikssporen zijn aangetroffen. Ook het doden of verwonden van individuen is derhalve niet aan de orde. Omdat het perceel verder ook geen belangrijke functie heeft voor Huismussen (opgaand groen voor dekking of slaappleats, belangrijke voedselbron, stofbad etc.) is nader onderzoek naar effecten op jaarrond beschermde rust- of nestplaatsen van vogels niet aan de orde. Het is niet nodig om mitigerende maatregelen te treffen ter voorkoming van negatieve effecten.

Overige broedvogels

Er bestaat een kans op broedgevallen van algemene broedvogels (o.a. Merel, Houtduif, Winterkoning, Roodborst, Koolmees) tijdens het broedseizoen in opgaande houtige vegetatie, in het oostelijk deel van de bebouwing en tussen buiten opgeslagen materiaal (met name palletstapels). Nestelende en broedende vogels mogen nooit ernstig verstoord worden en nesten, eieren en jongen mogen niet verwijderd worden zolang het nest in gebruik is. Negatieve effecten kunnen voorkomen worden door buiten de broedperiode te werken of door te voorkomen dat vogels binnen invloedssfeer van de werkzaamheden nestelen.

Het rooien van de twee kleine bomen/struiken dient te gebeuren buiten het broedseizoen. Vaak wordt ter indicatie de periode 15 maart - 15 augustus gebruikt maar feitelijk is uitsluitend van belang of broedgevallen aanwezig zijn, ongeacht de periode. In dit geval lijkt de kans op vroege broedgevallen zeer klein doordat de bomen nauwelijks beschutting bieden tegen predatoren. Vanaf het moment van bladontplooiing wordt de kans een stuk groter. Bij voorkeur wordt de begroeiing op zo kort mogelijke termijn verwijderd om het risico te minimaliseren. Omdat de bomen niet kapvergunningsplichtig zijn en de gemeente Elburg reeds heeft ingestemd met verwijdering is de verwachting dat de bomen inderdaad op zeer korte termijn worden verwijderd.

De dakconstructie is vrijwel ontoegankelijk voor vogels. Uitsluitend het beschadigde dakdeel in de noordoostelijke hoek biedt mogelijkheden aan een soort als Winterkoning en Koolmees. Door de opening op zeer korte termijn (liefst voor 15 maart) dicht te maken met bijvoorbeeld kippengaas kunnen broedgevallen en daarmee uitstel van de werkzaamheden voorkomen worden. Ook de beschadigde ruiten worden bij voorkeur dichtgezet om onverhoopte broedgevallen in de bedrijfshal te voorkomen. Wees tot slot alert op broedgevallen tussen opgeslagen stapels pallets, dakpannen en ander materiaal achter de houten schuur in de noordoosthoek.

3.2 Vleermuizen

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Dit betekent dat voor het verstoren, aantasten of vernielen altijd een ontheffing nodig is, dus ook op het moment dat vleermuizen geen gebruik maken van de verblijfplaats. Uit de beoordeling van het gebouw is gebleken dat de kans op vaste vleermuisverblijfplaatsen in de te renoveren of slopen bebouwing nihil is. Op

enkele plekken zijn openingen tot holle ruimtes aangetroffen. In de meeste gevallen bleek de opening met maximaal 1 cm op de ondergrens te zitten van wat dwergvleermuizen en Gewone grootoorvleermuis nodig hebben. Bij nadere inspectie bleken de openingen bovendien bedekt met een dikke laag spinrag. Het beschadigde dakdeel in de noordoostelijke hoek is weliswaar toegankelijk, maar de ruimte erachter is niet tochtvrij en daardoor ongeschikt voor vleermuizen. Daarnaast zijn nergens uitwerpselen, vetvegen, meststrepen of afgebeten vleugels aangetroffen. Als foerageerbied heeft het perceel zeker geen belangrijke functie en er lopen geen mogelijke vaste vlieg- of migratieroutes over het terrein. Omdat ook directe effecten op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen middels de quickscan uitgesloten zijn is nader onderzoek naar vleermuizen niet nodig. Dit wel onder voorbehoud dat de gevels van de naastgelegen woning niet direct worden aangelicht door tijdelijke (bouw)verlichting of nieuwe buitenverlichting. De woning is namelijk wel geschikt voor vleermuizen en lichtverstoring door aanlichting van een invliegopening kan de functionaliteit aantasten. Door gebruik te maken van afschermende armaturen en de hoogte van de verlichtingsbron te beperken tot maximaal 2,5 meter is mogelijke verstoring eenvoudig te voorkomen.

3.3 Overige soorten

Het plangebied heeft geen functie voor beschermde soorten die niet op de vrijstellingslijst van de provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen zijn opgenomen. Enkele zeer algemene soorten komen (vrijwel) zeker voor op het perceel: Bruine rat, Huismuis, Huisspitsmuis en Veldmuis. Verder is aanwezigheid van Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander buiten de voortplantingsperiode niet geheel uitgesloten. Steenmarter en Eekhoorn komen niet op het perceel voor. Voor overige beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën is het terrein ongeschikt en/of ligt de locatie ver buiten het bekende verspreidingsgebied waardoor effecten door de ingreep zijn uitgesloten. Hetzelfde geldt voor vaatplanten, reptielen, vissen en ongewervelden. Nader onderzoek naar effecten op deze soortgroepen is niet nodig.

4

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

4.1. Overzicht van de bevindingen

Soortgroep	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	niet	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	mogelijk	mogelijk	zie bij 4.2
Vleermuizen - vliegroutes	niet	geen	geen
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	niet	geen	geen
Zoogdieren - gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	mogelijk	negatief	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	niet	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie bij 4.2
Amfibieën - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Overige beschermde soorten	niet	geen	geen

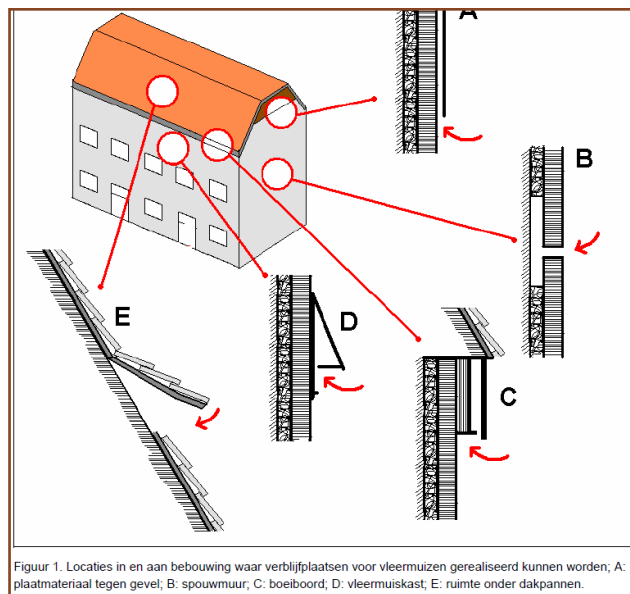
4.2 Conclusies en aanbevelingen

- Sloop- en renovatiewerkzaamheden leiden niet tot verstoring, aantasting en vernieling van vaste, jaarrond beschermde rust- en voortplantingsplaatsen van broedvogels, vleermuizen of andere soorten. Nader onderzoek naar effecten op beschermde soorten is niet nodig omdat deze aan de hand van de quickscan uitgesloten kunnen worden. Kanttekening hierbij is dat aanlichting van potentiële verblijfplaatsen in de naastgelegen woning voorkomen dient te worden (zie ook 3.2) om de functionaliteit van mogelijke verblijfplaatsen net buiten het plangebied blijvend te garanderen.
- Houdt rekening met het broedseizoen van algemene broedvogels. Het rooien van opgaande begroeiing dient buiten het broedseizoen plaats te vinden. Ook kunnen vogels tussen het opgestapeld materiaal in de noordoosthoek nestelen, verplaats dit buiten de broedperiode of dek het af met bijvoorbeeld zeil. Zorg tot slot dat de kapotte ruiten en noordoostelijk dakdeel worden dichtgezet met bijvoorbeeld gaas of zeil om vestiging van broedgevallen te voorkomen. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, maar indicatief wordt vaak de periode 15 maart - 15 augustus gehanteerd. Ongeacht de periode mogen nesten nooit worden leeggehaald, verwijderd of wezenlijk verstoord zolang het nest in gebruik is.
- De bestemmingsplanwijziging en bijbehorende ingrepen leiden niet tot effecten op beschermde gebieden.
- Effecten op overige beschermde soorten en soortgroepen waarvoor geen vrijstelling geldt zijn uitgesloten omdat er geen aanwijzingen zijn dat dergelijke soorten binnen invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen.
- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In dit specifieke geval zijn naar verwachting geen speciale maatregelen nodig.
- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

- Extra: Ruimte voor Advies promoot natuur in stad & land. Zo is het op erven in het buitengebied vaak met relatief weinig moeite mogelijk om huismussen, vleermuizen, zwaluwen en andere dieren een plek te geven. Breng bijvoorbeeld nestvoorzieningen aan of creëer toegang tot donkere, tochtvrije ruimtes (bijvoorbeeld achter betimmeringen of daklijsten), pas inheemse beplanting toe, wees terughoudend met verlichting en bestrating en royaal met groen.

Afb. 4.1: Toepassing vogelvide onder dakpannen.
Bron: website Vivara Pro.

Afb. 4.2: Voorbeelden zomerverblijfplaatsen vleermuizen in bebouwing. Bron: Eric Jansen (Zoogdierverseniging) en Adviesbureau bSR 2006.

5.1 Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

5.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Gelders Natuurnetwerk** (hierna **GNN**) en de **Groene Ontwikkelingszone** (hierna **GO**) komen voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincie Gelderland. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. In het GNN is uitsluitend sprake van een natuurbestemming. Binnen het GNN zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De GO bestaat uit 'niet-natuurlijke' elementen van de voormalige EHS zoals infrastructuur en bebouwing. In de GO liggen meer ontwikkelingsmogelijkheden voor bijvoorbeeld bedrijven. De begrenzing en doelstellingen van GNN en GO worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

5.3 Soortenbescherming

Onder de Wet Natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de WNb. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

5.4 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.